

СОВЕТ
СТАРОКАКЕРЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КӘКЕРЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Иске Кәкерле

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 28 октябреннән

Иске Кәкерле

№ 55/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Уставы нигезендә Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлегенең рәсми сайтында рәсми басылып чыккан мизгелдән үз көченә керә.

Чүпрәле муниципаль районы
Иске Кәкерле авыл жирлеге башлыгы *С.А.Хусаинов* С.А.Хусаинов

Чүпрәле муниципаль районы Иске
Кәкерле авыл жирлегенен
2019 елның 28 октябрендә
расланган №55/1 карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы
депутаты статусы турында нигезләмә хакында

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы депутаты (алга таба - депутат) статусын, хокукларын һәм бурычларын, шулай ук үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә хокукый һәм социаль гарантияләренә, чикләүләренә һәм җаваплылыкны билгели.

Депутат үз статусыннан депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле булмаган эшчәнлек өчен файдаланырга хокуклы түгел

Статья 1. Совет депутаты статусының хокукый нигезе

1. Жирлек Советы депутаты статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль берәмлек уставы (алга таба - жирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Бер мандатлы сайлау округы буенча муниципаль сайлауларда жирлек Советына сайланган һәм Советта Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль норматив хокукый актларда каралган вәкилләккә һәм башка вәкаләтләренә гамәлгә ашырырга вәкаләтле Россия Федерациясе гражданы депутат булып санала.

3. Депутат үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы Конституциясенә, жирлек Уставына һәм муниципаль норматив хокукый актларга, шулай ук сайлаучылар мәнфәгатьләренә таяна.

4. Депутат вәкаләтләре башка затка тапшырылырга тиеш түгел.

Статья 2. Депутат статусы белән бәйле чикләүләр

Депутат статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

Статья 3. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләр срогы итеп жирлек уставы белән биш ел билгеләнә.

2. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 4 статьясында каралган очраклардан тыш, жирлек Советының яңа чакырылышы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

3. Жирлек Советы депутаты, жирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә үз вәкаләтләрен каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

Статья 4. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла очракта:

1) үлем;

2) үз теләге буенча эштән китү;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтсез дип тану;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үле итеп игълан итү;

5) судның гаепләү карары үз көченә керү;

6) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланылырга хокукы;

8) сайлаучылар бәяләмәсе;

9) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатылу;

10) хәрби хезмәткә яки аны алмаштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жиберү турында;

11) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очракларда.

2. Әлеге статьяның 1 пункттындагы 1-7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очракларда жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турында карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә, анда жирлек Советы депутаты вәкаләтләре туктатылган көн билгеләнә.

Жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында Карар вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән соң 30 көннән дә сонга калмыйча кабул ителә, ә әгәр бу жирлекнен вәкиллекле органы сессияләре арасындагы чорда барлыкка килгән булса - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да сонга калмыйча кабул ителә.

3. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре әлеге статьяның 1 пункттындагы 8 пунктчасында каралган очракта, тавыш бирү нәтижәләре рәсми басылып чыккан көннән жирлек Советы депутатын бәяләмәсе буенча туктатыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы 9 пунктчасында каралган очракта жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

5. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, өстәмә депутат сайлаулары федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә билгеләнә.

Статья 5. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

Депутатта шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый торган документ, таныклык, шулай ук үз вәкаләтләре вакыты дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе була.

Статья 6. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

Жирлек Советы депутаты, жирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген, азат ителмәгән (даими булмаган) нигездә, төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

Статья 7. Депутат эшчәнлеге формалары

Депутатның эшчәнлек рәвешләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- жирлек Советы утырышларында катнашу;

- жирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;

-дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларына, оештыру-хокукый формасы буенча бәйсез оешма житәкчеләренә, жирлекләренә карамагындагы мәсьәләләргә караган мәсьәләләр буенча ижтимагый берләшмәләргә мөрәжәгать итү;

-депутат таләбе кертү;

-жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган хокукый актлар проектларын эшләүдә катнашу;

-Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә жирлек Советы тарафыннан кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын эшләүдә катнашу;

-авыл жирлеге сайлаучылары белән очрашулар, аларның мөрәжәгатьләре белән эшләү, аларның үз эшчәнлекләре һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү;

-жирле референдумнары, ачивка тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны), жыельшларны, конференцияләрне һәм гражданны арасында сораштыру үткәрүне оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;

-территориаль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, жирлек Уставында каралган башка рәвешләрдә дә башкара ала.

Статья 8. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлаучылар, шулай ук аның сайлау округы территориясендә урнашкан предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар алдында җаваплы һәм алар алдында хисаплы.

3. Депутат сайлаучылар алдында елга кимендә бер тапкыр эше турында хисап тотта, даими рәвештә аларга жирлек советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча чаралар күрә: алардан кергән тәкъдимнәренә, гаризаларны һәм шикаятьләренә карый, үз вәкаләтләре чикләрендә булган мәсьәләләренә дәрәҗә хәл итәргә ярдәм итә; гражданны кабул итә; җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм, кирәк булганда, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.

Авыл жирлеге Советы депутатының сайлаучылар белән очрашулары, аларны үткәрү тормыш, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә, җәяүлеләр һәм (яки) транспорт чаралары хәрәкәтенә, яисә гражданны торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына комачаулык тудырмаслык итеп, махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шулай ук вакытта жирлек Советы депутаты күрсәтелгән органнарда аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

6. Авыл жирлеге Советы депутатының халык алдында чара формасында сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә жыельшлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

7. Жыелышлар, митинглар, демонстрациялар, урам йөрешлөре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган ачык??? чара формасында жирлек Советы депутаты белән очрашуларны оештыруга яки үткөрүгә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка тартыла.

Статья 9. Депутатның сайлаучылар алдында жаваплылыгы

1. Депутатның сайлаучылар алдында жаваплылыгы үз сайлаучыларының ышанычын югалту нәтижәсендә барлыкка килә.

2. Сайлаучыларның ышанычларын югалткан депутат, гамәлдәге законнар, жирлек уставы нигезендә һәм билгеләнгән тәртиптә сайлаучылар тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин..

3. Сайлаучыларның ышанычларын шиккә курган, депутат статусына туры килми торган, дерупат вазифаларын үтәгән(үтәмәгән) очрақлары, Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль норматив хокукый актларны бозу очрақларын суд аша расланган очрақта Жирлек Советы депутаты чакыртып алыныла.

4. Жирлек Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү Халык инициативасы буенча үткәрелә һәм, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирле референдум үткөрү өчен законда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә. Жирлек Советы депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздырганда, сайлаучылар аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителә торган шартлар буенча аңлатма бирү максатларында инициативалы төркем белән тигез рәвештә агитация алып бару хокукына ия.

6. Эгэр тиешле сайлау огругында теркэлгэн сайлаучыларның яртысыннан кимрәге чакыртып алуға тавыш бирсә, жирлек Советы депутаты кире алынган дип санала.

Статья 10. Депутатның жирлек Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат шәхсән жирлек Советы утырышларында катнаша.
2. Депутатка жирлек советы утырышларын үткәру вакыты һәм урыны турында белдерелә, каралуга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында мәгълүмат бирелә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча Совет Регламенты нигезендә кирәкле барлык материаллар жибрелә.
3. Депутат хокукына ия:
 - комиссиядә һәм жирлек Советында тиешле вазыйфаларга сайлау һәм сайлану;
 - жирлек Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм жирлек Советы тарафыннан сайланучы яисә билгеләнүче вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер әйтү;
 - жирлек Советында карала торган соруларны тәкъдим итү;
 - жирлек Советының хокукый актлары проектларын аның утырышларында карауга кертү;
 - көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр кертү, тикшерелә торган мәсьәләләрнен асылы, карарлар проектларына һәм жирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертү;
 - жирлек Советы утырышында теләсә кайсы орган яки урындагы затның, жирлек Советына хисап яки контроль астында булган затның отчетын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертү;
 - фикер алышуларда билгеләнгән тәртиптә катнашырга;
 - жирлек советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданның мөрәжәгатләрнен игълан итәргә.

Статья 11. Депутатның норматив инициативасы хокукы

1. Депутат Советка кертү формасында гамәлгә ашырыла торган норма ижат итү инициативасы хокукына ия:
 - 1) Совет карарлары проектлары;
 - 2) Совет карарларына үзгәрешләр кертү, шулай ук Совет карарларының үз көчләрен югалтуын тану, Совет карарлары проектларына;
 - 3) Совет карарлары проектларына төзәтмәләр.
2. Депутатның норма ижади инициативасы хокукын гамәлгә ашыру тәртибе жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 12. Депутатны беренче чиратта кабул итү хокукы

Тиешле жирлек территориясендә депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләре тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукыннан файдалана.

Статья 13. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның депутат эшчәнлегенә бәйлә, закон тарафыннан сер булырга сакланмый торган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.

Статья 14. Депутат мөрәжәгатләрнен карау

1. Депутат дэүлэт органнарына, жирле үзидарэ органнарына, оештыру-хокукый формасына буера бэйсез оешмаларга, ижтимагый берләшмэлэргэ, депутат эшчэнлеге мәсьәләләре буенча тиешле вазыйфай затларга телдән яисә язмача мөрәжәгать итэргә хокуклы.

2. Депутат депутат эшчэнлеге мәсьәләләре буенча мөрәжәгать иткән жирле үзидарэ органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның вазыйфай затлары, әгәр дә ул өстәмә өйрәнүне яки тикшерүне таләп итмәсә, депутатка аның мөрәжәгатенә жавап бирергә яки мөрәжәгать алынганнан соң 15 көн эчендә соратып алына торган документлар яки белешмәләр бирергә тиеш.

3. Депутат мөрәжәгате белән бәйлә рәвештә өстәмә тикшерү яисә нинди дә булса мәсьәләләрне өстәмә өйрәнүгә бәйлә рәвештә әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән вазыйфай затлар һәм житәкчеләр бу хакта депутатка депутат мөрәжәгате алынганнан соң 15 көн эчендә хәбәр итэргә тиеш. Ахыргы жавап депутатка депутатның язма мөрәжәгате алынганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

Дэүлэт органнары, оештыру-хокукый формасы буенча бэйсез оешмалар, ижтимагый берләшмәләр вазыйфай затлары тарафыннан депутатлар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә..

4. Депутат жирле үзидарэ органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан мөрәжәгатыгә куелган мәсьәләләрне карап тикшерүдә турыдан-туры катнашырга хокуклы.

Статья 15. Депутат таләбе

1. Депутат яисә депутатлар төркеме авыл жирлеге башлыгына, жирле үзидарэ органнарына, муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләр житәкчеләренә жирлек Советы компетенциясенә керә торган мәсьәләләр һәм депутат эшчэнлеге мәсьәләләре буенча депутат таләбе белән мөрәжәгать итэргә хокуклы.

2. Депутат таләбе жирлек Советы утырышында язма рәвештә кертелә. Депутат таләбен рәсмиләштерү жирлек Советы Регламенты нигезендә башкарыла.

3. Депутат таләбе мөрәжәгать иткән Орган яисә вазыйфай зат аңа телдән (жирлек советы утырышында) яисә депутат таләбе алынган көннән алып 15 көн эчендә язма рәвештә жавап бирә.

4. Депутат таләбе һәм аңа жавапны жирлек Советы утырышында рәислек итүче яисә депутат таләбе мөрәжәгать иткән вазыйфай зат игълан итә.

Статья 16. Обязанности депутата

1. Депутат обязан:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, жирлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә; гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;

2) даими, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү үткәргә;

3) оештыру-хокукый формаларына, ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә, гражданның, оешмаларның мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә жавап бирергә;

4) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда хисап тотарга, шулай ук үз эшләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары аша елга кимендә бер тапкыр хәбәр итәргә;

5) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләренә үтәргә;

6) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган бүтән серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа билгеле булган гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләренә игълан итмәскә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

3. Депутат үзенә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатының (ирләренә) балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирергә тиеш. Авыл жирлегенә вәкиллеке органы депутаты муниципаль вазыйфасын биләүче һәм үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә башкаручы зат әлеге мәгълүматларны депутат булып сайланган көннән соң дүрт ай эчендә, аңа вакантлы депутат мандатын тапшырганнан соң яисә аның вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыру туктатылганнан соң, шулай ук хисап чоры дәвамында белешмәләр (хисап чоры) биргән һәр ел өчен, хисап чоры дәвамында килешүләр, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында" 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган. Хисап чоры дәвамында мондый алыш-бирешләр башкарылмаган очракта, күрсәтелгән зат бу хакта Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфай затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесенә) хәбәр итә.

4. Депутат Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә вазыйфай бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яисә китерә ала торган шәхси кызыксыну турында хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

5. Депутат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органнарының рәсми сайтларында урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат чараларын муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

6. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында әлеге статьяның 3 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын

тикшерү Татарстан Республикасы Законьнда билгелэнгэн тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) карары буенча гамәлгә ашырыла.

7. Элеге статьяның 5 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә депутат тарафыннан «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрәндәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "аерым категория затларга аерым категория затларга счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булуны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны, акчалар һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, чит ил финанс инструментларына ия булу (яки) алардан файдалану, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аңа карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына карата бүтән жаваплылык чараларын куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә яисә судка мөрәжәгать итә..

8. Депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасына, жирле үзидарәнең үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дәрәс булмаган яисә тулы булмаган мәгълүмат биргән вазыйфаи затына, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр биргән өчен, әгәр бу мәгълүматларны бозып күрсәтмәгән булса, түбәндәгә жаваплылык чаралары кулланылырга мөмкин:

1) кисәтмә;

2) депутатны, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасын муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында үз вәкаләтләре вакыты туктатылганчы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында вазыйфа биләүдән азат итү;

3) вәкаләтләре гамәлгә ашырудан азат итү, вәкаләтләре вакыты туктатылганчы, даими нигездә вәкаләтләре гамәлгә ашыру хокукыннан мәхрүм итү;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында аның вәкаләтләре срогы туктатылганчы вазыйфаларны биләүне тыю;

5) вәкаләтләр срогы туктатылганчы даими нигездә вәкаләтләре үтәүне тыю.

9. «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрәндәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "аерым категория затларга аерым категория затларга счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булуны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны, акчалар һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, чит ил финанс инструментларына ия булу (яки) алардан файдалану өчен федераль законнарда һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актларында каралган жаваплылык тотә.

Статья 17. Депутат этикасы

1. Жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып калырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә шәхсэн яисә аның якын туганнына кагылышлы мәсьәләләре хәл иткәндә йогынты ясау өчен файдаланмаска.

2. Депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга, шулай ук аның абруена яисә жирлек Советы авторитетына зыян китерерлек низаглы хәлләрдән качарга мөмкин булган тәртиптән тыелырга кирәк.

3. Мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыгу куркынычы янаганда-шәхси кызыксыну депутат бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл, - бу хакта жирлек советына хәбәр итү һәм әлеге мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга яки жайга салуга юнәлтелгән карарны үтәү.

4. Жирлек Советында билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

5. Депутат эшчәнлеге белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә билгеле булган конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән белешмәләренә игълан итмәскә һәм файдаланмаска.

6. Депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәтләр күрсәтү, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) бүләкләү алмаска.

Статья 18. Депутат берләшмәләре (төркемнәр, фракцияләр)

1. Депутатлар даими һәм вакытлы депутат төркемнәренә, фракцияләренә берләшәргә хокуклы, шулай ук башка депутат берләшмәләренә берләшәргә мөмкин.

2. Берләшмәдә депутатларның санлы составы, депутат берләшмәсен теркәү тәртибе, жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 19. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат, жирле үзидарәненә коллегияль органы әгъзасы буларак, аның жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итә торган барлык хокукларга ия.

2. Жирлек советы депутатның сайлау округындагы, жирлек Советындагы эше, аларның жирлек советы, аның органнары карарлары һәм йөкләмәләренә үтәләше турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарэ органнары һәм вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында, үзидарэ территориясен икътисады һәм социаль үстерү программаларын үтәүнең барышы турында, депутатның критик искәрмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары эше практикасын, жәмәгәтьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр..

Статья 20. Депутат эшчәнлегенең социаль һәм башка гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның социаль һәм башка гарантияләре законнар, жирлек уставы, жирлекнең муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутатларның жинаять яисә административ жаваплылыкка тартканда, аларны кулга алганда, кулга алганда, тентүдә, Сорау алганда, башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан кулланыла торган элементә чараларын язганда, алар тарафыннан кулланыла торган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә чагылдырылган позиция һәм депутат статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр срогы чыкканнан сон да, жинаять яисә административ жаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яисә федераль закон белән каралган башка хокук бозуларга юл куелган очрақларга кагылмый.

4. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы Депутат граждан, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча сакчы яки вәкил (законлы вәкиллеке очрақларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Статья 21. Әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәмәгән өчен жаваплылык

1. Депутатның законлы таләпләрен оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә жирле үзидарэ органнарының, оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан үтәлмәве йә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга каршылыклар тудыру, шулай ук депутатка белә торып ялган мәгълүмат бирү яисә әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәгълүмат һәм депутат таләпләренә, мөрәжәгәтьләренә мәгълүмат һәм жаваплар бирү срокларын һәм тәртибен үтәмәү, шулай ук депутатның хезмәт хокуклары гарантияләрен билгели торган әлеге Нигезләмә нигезләмәләрен бозу Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

Статья 22. Депутатка, аның гайлә әгъзаларына һәм башка туганнарға хокуксыз
йогынты ясаган өчен жаваплылык

Депутатка, аның гайлә әгъзаларына һәм башка туганнарға депутат эшчәнлеген туктату, аның характерын үзгәртү максатларында күрсәтелгән көч куллану яисә көч куллану куркынычы рәвешендә белдерелгән хокуксыз йогынты ясау законнарда каралган жаваплылыкка китерә.

Статья 23. Депутат намусына һәм абруена кул сузган өчен жаваплылык

Депутатны үз вәкаләтләрен үтәгәндә хурлау, шулай ук депутатка карата яла ягу йә ялган мәгълүмат тарату, аның депутат эшчәнлеге турында законнарда каралган жаваплылыкка китерә.